

Zamanın sınaqlarından çıxan münasibətlər

Ölkəmizin Belarusla əlaqələri qarşılıqlı faydalı əməkdaşlığa və strateji tərəfdaşlığa əsaslanır

İkinci Qarabağ müharibəsini möhtəşəm Zəfərlə başa vuran xalqımız öz tarixinin ən şərəfli dövrünü yaşayır. Respublikamızın ərazi bütövlüyünün bərpası ilə nəticələnən bu müharibə möhtərəm Prezident İlham Əliyevin yenilməz qətiyyəti, Ordumuzun qüdrətini və milli birliyimizi dünyaya nümayiş etdirdi.

Bu Qələbəyə Azərbaycanın dostları da dərinləndirir. Bakıda işgüzar səfərdə olan Belarus Prezidenti Aleksandr Lukaşenkonun Qələbə münasibətilə Prezident İlham Əliyevi təbrik etməsi, Azərbaycanın öz milli arzusuna çatmaq yolunda böyük addım atıldığını deməsi göstərdi ki, dostlarımız bizim sevincimizi bölüşür, ona şərik olurlar.

Azərbaycanın yaxın dostu

Azərbaycan-Belarus münasibətləri hazırda özünün ən yüksək zirvəsinə çatıb. Bir-birindən kifayət qədər coğrafi uzaqlıqda yerləşmələrinə, ayrı-ayrı mədəniyyətlərin daşıyıcıları olmalarına baxmayaraq, bu iki dövlət bir-birinin etibarlı tərəfdaşı və yaxın dostudur. Əlaqələrin inkişaf dinamikasına nəzər saldıqda aydın olur ki, müxtəlif sahələri əhatə edən münasibətlər qarşılıqlı faydalı əməkdaşlığa və strateji tərəfdaşlığa əsaslanır. Ən əsas məqam isə ondan ibarətdir ki, iki dövlət arasında əlaqələrin bu səviyyəyə çatmasında dövlət başçılarının şəxsi dostluq münasibətləri əvəzsiz rol oynayır. İndiyədək dövlət başçıları dəfələrlə qarşılıqlı rəsmi və işgüzar səfərlər ediblər. Bu səfərlər ilk növbədə prezidentlər arasında olan dostluğun və strateji xarakter daşıyan Belarus-Azərbaycan əməkdaşlığının yüksək məzmun və mahiyyətinin təsdiqidir.

Belarus Azərbaycanın təmsil olunmadığı Kollektiv Təhlükəsizlik Müqaviləsi Təşkilatının üzvüdür. Lakin rəsmi Minsk ölkəmizlə tərəfdaşlığa sadiq qalaraq Azərbaycanın iştirak etmədiyi bu təşkilatda rəsmi Bakının mövqelərini hər zaman qətiyyətlə müdafiə edib, nə KTMT-də, nə də Avrasiya İttifaqı çərçivəsində Ermənistanın Azərbaycana qarşı tərribatçı addımlar atmasına imkan verməyib.

Belarus Prezidenti cənab Aleksandr Lukaşenkonun bu günlərdə respublikamıza etdiyi son işgüzar səfər mövcud əlaqələrin mahiyyətinə yeni işıq saldı. Xüsusən qeyd etməliyik ki, koronavirus pandemiyasının davam etməsinə baxmayaraq Belarus Prezidentinin Azərbaycana gəlişi bir daha təsdiq etdi ki, münasibətlər möhkəm dostluğa, qarşılıqlı etimada və strateji tərəfdaşlığa əsaslanır. İki dövlətin prezidentlərinin səmimi dostluğu isə münasibətlərin məzmun və mahiyyətinin zənginliyinə impuls verir. Prezident İlham Əliyevin dediyi kimi: "Bizim münasibətlərimiz artıq zamanın sınağından çıxıb. Bu münasibətlərin çox yaxşı tarixi var. Biz qarşılıqlı əlaqələrimizin bütün dövründə həmişə münasibətlərimizin inkişafı ilə bağlı məsələləri həll etmişik. Bizim aramızda heç vaxt həll edilməmiş və ya hansısa operativ müdaxilə tələb edən məsələlər olmayıb. Biz hədəflərimizi çox dəqiq müəyyən etmişik, icraçılara konkret tapşırıqlar vermişik və qarşılıqlı qoyulmuş məsələlərin reallaşdırılmasına nəzarət etmişik. Bundan ötrü müntəzəm görüşlər keçirmişik və keçiririk. Mən dəfələrlə Belarusa, Aleksandr Qriqoryeviç isə Azərbaycana səfər edib. Bizim görüşlərimiz müntəzəm xarakter daşıyır və yenə də belə olacaq".

Səfər zamanı dövlət başçılarının iştirakı ilə 3 sənəd imzalandı. Bu sənədlər iki dövlət arasında qida təhlükəsizliyi, turizm və energetika sahələrində əməkdaşlığın genişləndirilməsini nəzərdə tutur. Beləliklə, Aleksandr Lukaşenkonun səfəri dövlətlərarası münasibətlərin hüquqi bazasının daha da güclənməsinə töhfə verdi.

Belarusun Qarabağın dirçəlişində iştirakı faydalı ola bilər

Azərbaycan dövlətinin elan etdiyi prioritetlərdən biri işğaldan azad edilmiş torpaqlarımızın bərpası və yenidən qurulmasıdır. Artıq bu istiqamətdə bir neçə aydır ki, infrastruktur layihələrinin icrasına başlanılıb. İşğaldan azad olunmuş rayonlarımızda yeni yollar çəkilir, enerji təminatı yaradılır. Prezident İlham Əliyevin indiyədək bir neçə dəfə Qarabağ bölgəsində səfər etməsi göstərir ki, bütün bu məsələlər dövlət başçısının xüsusi nəzarətindədir.

İkinci Qarabağ müharibəsində Azərbaycanın Qələbəsi və işğal edilmiş ərazilərin geri qaytarılması sayəsində bir çox dövlətlərin ölkəmizə marağı daha da artıb. Onlar Ermənistan tərəfindən dağıdılmış ərazilərin yenidən qurulmasında iştirak etməyə çalışırlar. Lakin dövlətimiz dost və tərəfdaş ölkələrin Qarabağın bərpasında iştirak etməsində maraqlıdır. Belarus Prezidenti də ölkəsinin postmünaqişə dövründə Azərbaycanın işğaldan azad edilmiş ərazilərinin bərpası prosesində iştirakının tərəfdarıdır. Təsədüfi deyil ki, Aleksandr Lukaşenkonun Azərbaycana səfəri zamanı Belarusun da azad olunmuş ərazilərimizin yenidən qurulmasında iştirakı məsələsi müzakirə olundu. "Biz Qarabağda işğaldan azad olunmuş əra-

zaların bərpasında bir sıra istiqamətlər üzrə - həm şəhərsalma, həm infrastrukturun yaradılması, kənd təsərrüfatının inkişafı sahələrində Belarus şirkətlərinin gələcək iştirakı ilə bağlı məsələləri ətraflı müzakirə etdik. Biz dünən də, bu gün də Belarusun aqroşəhərciklər yaradılması sahəsində təcrübəsini geniş müzakirə etdik. Mən Aleksandr Qriqoryeviçə məlumat verdim ki, Qarabağ "yaşıl enerji" zonası elan edilib və birinci "ağıllı kənd" layihəsi praktiki olaraq həyata keçirilməyə hazırdır. Əlbəttə, bu sahədə Belarusun təcrübəsi nəzərə alınmaqla bu istiqamətdə işləmək çox maraqlı olardı. Mən daha sonra dedim ki, biz ərazilərin bərpası işlərinə yalnız dost ölkələrdən olan şirkətləri cəlb edəcəyik. Belarus da Azərbaycan üçün belə ölkədir. Qarabağın bərpası layihələrində üç dost ölkədən olan şirkətlər artıq işləyirlər. Ümidvarıq ki, dördüncü ölkə Belarus olacaq", - deyərək cənab İlham Əliyev bildirdi.

Bəli, Belarus hər zaman Azərbaycana dost münasibəti göstərən dövlətdir. Təsədüfi deyil ki, 44 günlük müharibə dövründə də bu ölkədə Azərbaycanın maraqlarına zidd olan hər hansı hadisə baş vermədi. Prezident İlham Əliyev bunları görür və yüksək dəyərləndirir. Bu baxımdan Belarusun Qarabağın dirçəldilməsində iştirak etmək niyyətində olması tamamilə düzgündür. Nəzərə alsaq ki, işğaldan azad edilmiş ərazilərdə kənd təsərrüfatının və sənayenin inkişafı, alternativ enerji mənbələrinin yaradılması üçün böyük imkanlar var, Belarus şirkətləri bu sahədə əhəmiyyətli rol oynaya bilərlər. Hesab edirik ki, belaruslu dostlarımızın Qarabağın dirçəlişinə cəlb olunması faydalı ola bilər.

Gəncə Avtomobil Zavodu

Belarus-Azərbaycan əməkdaşlığının uğurlu nümunəsidir

Bu gün Azərbaycan-Belarus əlaqələrindən danışanda ilk yada düşən əsas əməkdaşlıq nümunələrindən biri Gəncə Avtomobil Zavodunda həyata keçirilən layihələrdir. Prezident İlham Əliyevin 2006-cı ilin oktyabrında Belarus səfəri zamanı bu ölkənin traktor və avtomobil zavodları ilə Gəncə Avtomobil Zavodu İstehsalat Birliyi arasında əməkdaşlığın yaradılması barədə razılığa gəldi və həmin müəssisələrlə uzunmüddətli əməkdaşlıq müqaviləsi bağlandı. Müqaviləyə uyğun olaraq 2007-ci ilin mart ayında Belarustan daxil olan komplektləşdiricilərin əsasında "Belarus" traktorlarının müxtəlif modellərinin istehsalına başlanıldı. Həmin ilin aprel ayından isə MAZ avtomobillərinin yığıcı təşkil olundu. 2018-ci ilin aprelində müəssisədə onmininci traktor istehsal edildi. Bütövlükdə 2007-ci ildən etibarən bu zavodun bazasında 11 mindən artıq traktor, eləcə də məşhur Belarus brendlərinə aid 3,5 minə qədər digər texnikalar yığılıb.

2019-cu ildən Gəncə Avtomobil Zavodunun fəaliyyətində yeni keyfiyyət dəyişiklikləri baş verdi. Həmin il Belarusun elektrik avtobuslarının və taxlıyığın kombaynlarının Gəncədə birgə istehsal olunması barədə razılıq əldə olundu. Elektrobusslar həm ekoloji, həm də yanacağa qənaət baxımından çox sərfəlidir. 83 sərnişin üçün nəzərdə tutulan və 60 kilometr/saat sürətlə hərəkət edən elektrobusun akkumulyatoru enerjidoldurma stansiyası tərəfindən 6 dəqiqə ərzində tam doldurulur və enerji bərpa olunur.

Bu gün ölkəmizin bütün şəhər və rayonları dövlət başçısı İlham Əliyevin diqqət və qayğısı sayəsində gündən-günə inkişaf edir, gözəlləşir, müasirləşir. Təbii ki, hər gün yaşıllaşan və ekoloji baxımdan təmiz şəhərə çevirməyə çalışdığımız yaşayış yerlərində sərnişindəşimada elektrobusslardan istifadə edilməsi çox mühümdür. Elektrobusslar işğaldan azad edilən ərazilərimizdə bərpa olunan enerji mənbələrindən istifadəni, ekoloji təmiz texnologiyaların, o cümlədən nəqliyyat vasitələrinin tətbiqini nəzərdə tutan "yaşıl zona" konsepsiyasına da tam uyğundur.

Aleksandr Lukaşenkonun səfəri zamanı mətbuata bəyanatla çıxış edən Prezident İlham Əliyev bu barədə deyib: "Sənaye kooperasiyası bizim münasibətlərin çox böyük seqmentidir. Hökumətlərarası komissiyanın həmsədrliyi layihələrin uğurla həyata keçirilməsi barədə bizə məruzə ediblər. Aleksandr Qriqoryeviç ilə biz bu layihəni Belarus traktorlarının yığılmasında başladırıq, sonra başqa istehsalatlara - avtomobillər, yük maşınları, kombaynlar, avtobuslar və bizim "Yaşıl Qarabağ zonası" konsepsiyası çərçivəsində işimizə çox yarayacaq elektrobusslar istehsalını da nəzərdə tuturuq".

Gəncə Avtomobil Zavodu İstehsalat Birliyi sənaye sahəsində Belarus-Azərbaycan əməkdaşlığının real nümunəsidir və möhtərəm Prezident İlham Əliyevin uğurlu iqtisadi siyasətinin nəticəsidir ki, bu ölkə ilə sənaye sferasında faydalı və səmərəli əməkdaşlıq əlaqələri yaradılaraq inkişaf etdirilir. Belarus Prezidenti Aleksandr Lukaşenkonun sonuncu səfəri isə bütün sahələr üzrə ikitərəfli əlaqələrin inkişafına böyük töhfələr verəcək.

**Xanlar FƏTİYEV,
Gəncə Avtomobil Zavodu İstehsalat
Birliyinin Müşahidə Şurasının sədri**